

Anexa nr. 1 la H.C.L. nr. 151 din 04.07.2022***Argument***

Situat în inima Moldovei, Romanul este orașul care respiră istorie și are multe de oferit celor interesați să-i descopere frumusețile. Fosta reședință a Țării de Jos a Moldovei atrage prin obiectivele turistice și monumente, dar și prin posibilitățile de agrement.

Romanul este unul din puținele orașe din Moldova care se poate mândri cu existența în trecut a două cetăți: Cetatea Mușatinilor, construită de Petru Mușat (1375), aflată pe teritoriul Arhiepiscopiei Romanului, în zona fostului Parc Zoologic și Cetatea Nouă a Romanului construită de Ștefan cel Mare (1466) la locul de confluență a râurilor Moldova și Siret.

Între secolele XV – XVI, orașul era cunoscut sub numele de „Târgul de Jos”, el fiind și reședința „Țării de Jos”. Tot atunci, Episcopia din Roman devine o a doua mitropolie a Moldovei.

În a doua jumătate a secolului al XVI-lea, Romanul ocupa primele locuri în ceea ce privește numărul de negustori. În anul 1834 orașul devine capitala județului Roman. În anul 1845 Romanul figura printre primele 5 orașe importante ale Moldovei. Unirea Principatelor Române a imprimat orașului o activitate febrilă, Romanul fiind un puternic centru unionist.

Orașul și județul Roman au adus o contribuție însemnată la Războiul pentru Independență din 1877 – 1878. În preajma Primului Război Mondial s-a înființat un atelier pentru reparații cu caracter militar, transformat ulterior în Arsenalul Armatei.

Patrimoniul generos al municipiului are concentrări evidente în jurul ansamblului Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului (str. Alexandru cel Bun) sau în zona centrală (spațiul dintre Bld. Roman Mușat și Str. Ștefan cel Mare). Se remarcă bogăția de case burgheze din sec. XIX-XX, unele destinate circuitului muzeal (Casa Morțun care a găzduit Muzeul de Științe Naturale; Casa Roiu, în care ființează Muzeul de Artă; Casa Negruzzi, alocată Muzeului de Istorie), altele destinate unor activități de deservire educațională sau culturală (Biblioteca Municipală „George Radu Melidon”).

Valoarea turismului local este generată și de marile personalități ale tuturor timpurilor. Personalitatea cronicarului - diplomat Miron Costin (1633-1691) este strâns legată de Roman, fapte relatate detaliat de Ion Neculce în cronica sa.

Din punct de vedere religios și-au pus amprenta: Episcopul Melchisedec Ștefănescu (1823-1892), membru al Academiei Române, Ministrul Cultelor în

guvernul Kogălniceanu; Episcopul Leon Gheuca, posesorul uneia din cele mai bogate biblioteci ale vremii. Ținutul Romanului s-a remarcat prin personalități marcante din domeniul științei, veritabili fondatori, precum: Ion Ionescu de la Brad (1818-1891, primul profesor de științe agricole din România sau Constatin I. Istrati (1850-1918), chimist și medic de talie mondială, membru al Academiei Române, precum și medicul Nicolae Manolescu-Strunga (1850-1910), cunoscut și ca om politic sau profesor universitar. Tot din Roman provine și Paul Riegler (1867-1936), medic veterinar, fondator al Institutului Pasteur din București.

Arta muzicală se remarcă prin personalitățile de marcă: Mihail Jora (1891-1971), compozitor și dirijor de talie internațională, rector al Academiei Regale de Muzică, Sergiu Celibidache (1912-1996), dirijor și compozitor, ambii născuți la Roman. Nu poate fi uitat nici poetul, pianistul și criticul muzical Virgil Gheorghiu (1903-1977), născut la Roman, oraș care astfel devine emblematic pentru muzicologia românească.

Dintre personalitățile evreiești, pe lângă Max Blecher (scriitor impresionist), merită menționați Haralamb Zincă (1923-2008), considerat părintele romanului polițist românesc și F. Brunea-Fox (Filip Brauner, 1898-1977), considerat un adevărat fondator al gazetăriei românești moderne.

Context

Prezentul plan de acțiuni face parte din inițiativa mai amplă a administrației locale de a dezvolta și valorifica potențialul turistic al Municipiului Roman.

Justificare

Promovarea și oferirea de informații utile în primul rând româșcanilor, dar și vizitatorilor din alte zone, are o importanță semnificativă asupra dezvoltării turismului.

Planul răspunde nevoii de structurare a informațiilor despre produsele turistice și redarea lor într-o formă atractivă, prin crearea și distribuirea unor materiale publicitare ilustrate, interesante pentru consumatorii de turism, dar și în formă digitalizată pentru o mai amplă diseminare a informațiilor.

Prezentul plan are în vedere răspândirea culturii și a valorilor de patrimoniu istoric, la nivel local și național.

Obiectivul general

„DESCOPERĂ ROMANUL!” vizează dinamizarea activității turistice, invitând în primul rând româșcanii la redescoperirea și parcurgerea unui traseu ghidat în vederea descoperirii identității Romanului.

Obiectivul general al planului este de a pune în valoare obiectivele identificate și activități de promovare a potențialului turistic al Municipiului Roman.

Obiective specifice

- Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric al Municipiului Roman;
- Creșterea gradului de atractivitate turistică a obiectivelor din Municipiul Roman.

Potențialii beneficiari

Beneficiarii direcți ai planului propus vor fi locuitorii Municipiului Roman. Aceștia vor avea acces gratuit la obiectivele vizitate din administrarea directă a Municipiului Roman și la turul ghidat organizat.

Activități propuse

1. **Realizarea și amplasarea de plăcuțe turistice cu cod QR la obiectivele din municipiu** (romașcanii, dar și vizitatorii vor trebuie doar să scaneze codul cu ajutorul telefonului mobil pentru a afla întreaga poveste a locului), în limba română, dar și în limba engleză.
2. **Organizarea de tururi ghidate gratuite pentru romașcani**, pe următorul itinerariu:

Piața Roman-Vodă (prezentări pentru Palatul administrativ, Muzeul de Artă, Colegiul Național „Roman-Vodă”) - **Casa Hogaș** (vizită și prezentare) - **Piațeta Sergiu Celibidache** (prezentări pentru Casa Celibidache, Biserica Sf. Voievozi, Biserica Armenească) - **Piațeta George Radu Melidon** (vizită și prezentare Biblioteca Municipală „George Radu Melidon”, prezentări pentru Casa Capri, Monumentul Miciei Uniri, Piațeta Miron Costin) - **Arhiepiscopia Romanului și Bacăului** (vizită și prezentare Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Parascheva”, Fundația „Episcop Melchisedec”, prezentări pentru Liceul Teologic „Episcop Melchisedec”, Spitalul „Precista Mare” Roman, Biserica „Precista Mare”) - **Complexul Sportiv și de Agrement „Moldova”** (prezentări pentru Parcul Zăvoi, Ștrandul Municipal) - **Muzeul de Istorie** (prezentări pentru Palatul Nevruzzi, Casa Fălcoianu) - **Biserica Sf. Tereza** (vizită și prezentare) - **Gara Roman: bust Viorica Agarici** (prezentare) - **Parcul Municipal** (vizită și prezentare Rotonda scriitorilor, Parc Zoo, insule, Muzeul de Științele Naturii) - **Regimentul 14 Dorobanți** (prezentare) - **Casa acad. Constantin C. Iliescu** (prezentare) - **Piața Roman-Vodă**.

Tururile se vor organiza în fiecare zi de joi, în a doua și a patra săptămână din lună.

Durata unui tur este de aproximativ 4 ore, cu posibilitate de prelungire, în funcție de gradul de interes al participanților.

Turul se organizează gratuit pentru cetățenii cu domiciliul pe raza Municipiului Roman.

Accesul la turul gratuit organizat de Primăria Municipiului Roman se va face pe baza actului de identitate/ certificatului de naștere.

Pentru participarea la turul ghidat este necesar ca persoanele interesate să se programeze la nr. de telefon 0233.208.621 - Serviciul organizare evenimente, cultură, culte, învățământ și mass-media și IT, e-mail cts@primariaroman.ro
Municipiul Roman va pune în mod gratuit, la dispoziția participanților, un ghid pentru prezentarea istoriei și poveștilor orașului și microbuz pentru deplasarea la obiectivele turistice.

3. **Program de vizite gratuite la Casa Hogaș**

Sălile de la parterul vilei găzduiesc Muzeul Colegiului Național „Roman-Vodă” unde sunt expuse manuscrise sau documente cu valoare de unicat, semnate de Garabet Ibrăileanu, Cezar Petrescu, Panait Mușoiu, Richard Stein, Vitalie Belousov sau Virgil Petrovici.

Subsolul vilei este dedicat Muzeului de Etnografie și Folclor „Roman Metropolitan”, care reunește obiecte și ținute ce reconstruiesc atmosfera gospodăriilor țărănești din zonă.

Mansarda vilei este destinată Muzeului Ecumenic al Spiritualității Românești.

Program tur ghidat gratuit pentru româșcani: în fiecare zi de joi, ora 12.00.

Programări se pot face la nr. de telefon 0233.208.621

4. **Program de vizite gratuite la Biblioteca Municipală „George Radu Melidon”**

Instituția culturală cu valențe multiple ce gestionează un fond de carte de peste 128.000 de volume, își are sediul în Casa Ioachim, o clădire de la sfârșitul secolului al XIX-lea a negustorului Vasile Ioachim, care a adus meșteri francezi pentru a o construi în stilul specific arhitecturii clasice franceze. Unicat în Moldova este turnul de influență florentină.

Personalul bibliotecii va oferi informații cu privire la fondul de carte, la săli, turn și pivnița clădirii.

Program tur ghidat gratuit pentru româșcani: în fiecare zi de joi, ora 13.00.

Programări se pot face la nr. de telefon 0233-744.628, email: bibliotecaroman@primariaroman.ro

5. **Realizarea de pliante cu informații turistice.**

6. **Dezvoltarea secțiunii speciale DESCOPERĂ ROMANUL!** pe site-ul www.primariaroman.ro